

Sindi Sõnumid

41 (156) Ilmub aastast 1996

juuli 2009

Küsimustele vastab Sindi linnapea Mati Mettus

Kas ja kuidas on üldine keeruline majanduslik olukord mõjutanud Sindi linna? Kas ja mille arvelt on toimunud kulude kokkuvõid? Millised võimalikud kärped veel ees ootavad?

Mati Mettus: "Kindlasti on mõjutanud. Võtame eelkõige inimese seisukohalt - töötute arv on kasvanud päris jõudsalt. Nende inimeste arv, kes vajavad täiendavat sotsiaalset toetust ja abi, on kasvanud aasta-taguse ajaga võrreldes kolm korda. Vähenenud on tulumaksulaekumised, aga hetkel veel sel määral, mida me suutsime ette prognoosida ning Sindi linn tänases päevas saab oma asjad ära toimetatud. Ma ei tea mis saab olema kuu või kahe pärast, aga tänasel päeval ei pea hakkamasaamise pärast muretsema. Samas on väga võimalik, et juba peagi on

ka meil vaja minna kohaliku omavalitsuse palgal olevate töötajate palgakäpimise või tööaja vähendamise teed. Seda täna veel ei tea. Sindi elanikke on mõjutanud vaieldamatult ka gaasi hinna tõus. Gaasiküttele ülemineku otsuse üle võib vaielda ja tagantjärele tark olla ning öelda, et see polnud õige samm. Ma siiski jään selle juurde, et otsus gaasile üle minna oli õige. Elanike kulutused küttele on küll suurenenud, kuid suurim tulu väljendub oluliselt tõusnud keskkonnavõimalisuse. Linnaõhk on puhtam kui enne ja toasoo on nüüd ka ühtlasem. Linna jaoks on hetkel kõige

olulisem ülesanne see, et suudaksime säilitada linnavalitsuse ja allasutuste töökohad, et me ise ei tekitaks koondamistega juurde sotsiaalset pinget. Samuti peab linn suutma katta sotsiaalobjektide haldamisega seotud püsikulud ning peame suutma täita linnale võetud rahalised kohustused (laenud). Täna me saame sellega hakkama. Ühest ja teisest väljaminekust oleme siiski olnud sunnitud loobuma. Investeeringuid saame teha vaid selliseid, mis on tõepoolest hädavajalikud (näit. vee- ja kanalisatsiooniprojekti rahastamine, lasteaia ja koolimaja korrashoid).

Samas mõni ilus vaieldamatult linnaelaniku jaoks oluline teema, näiteks jõeäärse kallaraaja väljaehitamine, terviseraja rajamine, selleks praegu lihtsalt pole vahendeid ja see tuli eelarvest välja visata. Loomulikult on vaja ka inimeste elukeskkonna peale mõelda, kuid kõige olulisemad teemad on täna siiski töökohtade säilitamine, sotsiaalobjektide haldamine ning rahaliste kohustuste korrektne täitmine. Anname endale aru, et praegu on äraelamise aasta!"

Kristiina Sauväli

Mettus peab umbusaldust võimuvõitluseks

Sindi linnapea Mati Mettus peab tema vastu esitatud umbusaldusavaldust lihtlabaseks valimisvõitluseks enne sügisel tomuvaid kohalikke valimisi.

Sindi linnapea Mati Mettus ütles Raadio Pärnule, et valimisvõitlus on umbusalduse peapõhjus, kuid sellele lisandub mõne volikogu liikme isiklik kätemaks. Ta pidas silmas endist Sindi koolijuhti Mari Suurväli, kelle asemel Mettus kaks ja pool aastat tagasi uue koolijuhhi ametisse valis. Võimuvõitlus Sinds on käärinud juba pikalt. Mettuse sõnul sai see alguse möödunud aasta maikuu, kui revisjonikomisjoni juht Mihkel Raju esitas linnavalitsuse vastu kaebuse õiguskantslerile ja prokuratuurile. Revisjonikomisjon tookord õigust ei saanud. Mettus ütles, et tema enesetunne pole just kiita - juhtunu häirib, närib ja kurnab, kuid ta loodab, et kaine mõistus võidab ja umbusaldus ei lähe läbi. Mettus on üks pikema staazhiga linnapea Eestis, sügisel saaks tal ametis täis 13 aastat. Kuigi valimisliit Kodulinn Sindi, kuhu Mettus kuulub,

on lagunenenud, sest umbusaldusele kirjutas alla mitu selle liiget, kavatseb Mettus sügisel taas volikogusse kandideerida. Ta ütles, et poolel teel ta alla vanduda ei taha ning püüsi pöösasse ei viska. Meeskond selleks on olemas. Seitse Sindi linnavalikoguliiget esitasid 16. juulil volikogule reformierakondlasest linnapea Mati Mettuse umbusaldusavalduse, meeriile heidetakse ette autokraatlikku juhtimist ja linnaelarve suvalist kasutamist. Isamaa ja Res Publica Liitu kuuluva volikogu liikme Mari Suurväli sõnul kirjutasid umbusaldusavaldusele alla viis opositsioonis olevat saadikut ja kaks võimul olevat valimisliidu Kodulinn Sindi liiget. Sindi volikogu asub linnapea umbusaldamist arutama augustis.

Anu Saare, Pärnu Raadio

Sindi õpilasmaleva töösuvi

Sel aastal valiti Sindi õpilasmalevasse 35 õpilast, vanuseline koosseis 13-18.a. Noorim malevlane oli Helen Lehtmets, kelle silmatorkavalt vilgas tegutsemine andis talle nimeks Elektriänes. Tööd tehti kooliruumides ja väljaspool maja linna erinevates paigus. Poisid said tööd muruniiduki ja trimmeriga. Tütarlastele olid meeltemööda koristustööd. Korrastati ka Sindi kalmistuid. Hea on teada,

et Sindi õpilased pole unustanud Sindi esimest linnapead ja nii sai ka Nikolai Letti kalm hooldatud. Tööpäeva pikkus oli 5 tundi, mille hulka mahtus ka tunniajaline lõunapaus. Sellised tööpäevad ei väsitanud kedagi jõuetuks ja aega jätkus ka väikesteks vallatusteks. „Keegi õpilastest palus mind suure raske prügikoti edasi tuua, lähemale astudes ja kätt koti suunas sirutades hakkas must kile äkitselt

veidral kombel end liigutama," jutustab Aire, kuidas lapsed otsustasid temaga nalja teha ja üks õpilastest oli selleks puhuks kotti pugenud. Kõigil oli nalja kogu päevaks. Rühmajuhid olid Aire Luhaoja ja Tatjana Grigorjeva, kellest esimene on seda tööd meeldiva puhkusena võtnud juba 11 aastat ja teine vaid paar aastat vähem, kuid lõõnud kaasa sama entusiastlikult. Täiendavat abi on osutanud Evelyn Friedemann, Oleg Pulst, Andres Grimm, Sten Sillaots. Rühmajuhid on veendunud, et lapsed peavad olema suvisel taskuraha teenimise võimaluse eest eriti tänuilikuks linnapeale, kes pole kordagi kõhelnud sellele ettevõtmisele tehtud kulutuste otstarbekuses. Juulis osalesid Sindi õpilased koos teiste Pärnumaa õpilasmalevatega Valgeranna kokkutulekul. Sedakorda valmistasid kõik rühmad oma malevaküla ja osutasid

samas igaüks huvitavat teenustööd. Sindi rühm valis näomaalingud, sest Tatjana osav kunstnikukäsi oli neil endi keskelt leitav. Näomaalingute teenusele kestis nõudlus hilisööni. Nõutud teenuse valik andis rühmade vahelises arvestuses teise koha. Sindi malevlased valmistasid oma lipu ja embleemi. Ainsana valmis nende kätte ka tuulelohe. Osalemine erinevatel spordivõistlustel oli kõigiti edukas. Teatejooksus saavutati taas esikoht. Teatejooks ongi Sindil alati olnud edukaim ala, milles võidetakse üksnes esimene või teine koht. Viimase mehe jooksus jääd samuti heale tulemusele. Iga ringiga langes viimane välja. Märten Käige pidas vapralt vastu ja saavutas 3. koha. Veel võisteldi viktoriinis (2.koht), rühmalaulmises (4.koht), taidluskavas (2.koht), loovuse lohe (1.koht). Üldarvestuses saavutati Rääma rühma järel teine koht. Urmas Saard

Täna lehes:

- Intervjuu linnapea Mati Mettusega
- Volikogus umbusaldati linnapead
- Sindi Õpilasmaleva töösuvi
- Trükikoda kolis Sinti
- Sintlased korraldasid Mini terviseolümpia
- Linnavalikogu ja linnavalitsuse liikmete majanduslike huvide deklaratsioonid
- Lugejaküsitlus
- Õnnitleme juulikuul eakaid sünnipäevalapsi

Ligi pool Sindi linnavalikogust avaldas linnapeale umbusaldust

16.juulil toimunud erakorralisel volikogu istungil avaldasid seitse Sindi linnavalikogu liiget viietesistkümnest umbusaldus-avalduse linnapea Mati Mettuse suhtes. Sindi linnapea suhtes umbusalduse algatanud volinikud heidavad meeriile ette autokraatset juhtimisstiili, linna eelarve suvalist kasutamist, üleolevat suhtumist ja vääritud käitumist linnavalikoguliikmete suhtes. Avaldusele kirjutasid alla linnapeaga ühte valimisliitu Kodulinn Sindi kuulunud Mihkel Raju, Irina Gofman ja Toomas

Kuuda, keskerakondlased Aleksander Kask, Anna Rougijainen ja Galina Petuškova ning Isamaa ja Res Publica Liitu kuuluv Mari Suurväli. Allakirjutanud leiavad, et sisulise koostöö asemel volikoguga toimub linnapeale kasulike otsuste läbisurumine; et linnavalitsus varjab avalikustamiseks ettenähtud infot, näiteks ametnike palgaandmeid; et linnapea on väärilt käitunud volikogu revisjonikomisjoni esimehe Irina Gofmani suhtes.

Kõik puudega isikud (kellele on määratud puude aste ning kelle elukoht on Rahvastikuregistri järgi Sindi linn) ning kolme- ja enamalapselised pered (kelle elukoht on Rahvastikuregistri järgi Sindi linn) saavad ühekordse TOIDUABIPAKI (teraviljahelbed, jahu, makaronid) Sindi Sotsiaaltöökeskusest, aadressil Paide mnt.3, tööpäevadel kell 8.30-13.00. Abipakke jagatakse kuni juulikuul lõpuni! Palume kõikidel oma pakkidele kiiresti järele tuua! Toiduabi jagatakse koostöös enim puudustkannatavate isikute toetusprogrammiga, mida koordineerib PRIA.

AJALOONURK

Wöhrmanni üheksa ametit ehk kaubamajaomanikust suurvabrikant, kelle südameasjaks oli linnade heakord

Nutika Riia ärimehe J. C. Wöhrmanni (1784-1843) tegevus ei piirunud kaugeltki vaid Sindi vabrikuga. Omandanud eelnevalt Magdeburgis kaubandusliku hariduse, alustas ta äritegevust Riias, oma isa kaubamajas "Wöhrmann ja Poeg". See oli suur kaubamaja, mille oli palju rahvusvahelisi sidemeid. Kaubamajas isa käe all töötanud aastad olid tulevasele vabrikandile heaks kooliks. Pärast isa surma sai J.C. Wöhrmann kaubamaja ainuomanikuks. Samal ajal oli ta veel Riia ühe suurema saeveski, samuti malmivalu- ja mehhaanikatöökoja rajaja. 1816.a. kuulus ta Riia Börsikomitee asutajate hulka ja oli hiljem kuni surmani selle aseesimees või esimees. Alates 1824.a. oli ta Preisi kuningriigi pea-

konsuliks Riias, 1837.aastast aastast oli ta Riia eeslinnade heakorrasutus komisjoni liige. Vähem kui aasta enne oma surma, 5. jaanuaril 1843.a. tajudes valitsuse kasvavat huvi linatööstuse vastu (järgnevatel aastatel said linavabrikandid valitsuselt suuri soodustusi), asutas Wöhrmann aktsiaseltsi mehhaanilise linaketrus- ja lõuendivabriku rajamiseks. Tema teened riigi, eriti aga kohaliku kubermangu majandusel edendamisel leidsid korduvalt kõrget tunnustamist. Sindi vabrikul oli J.C. Wöhrmanni tegevuses ja tulevikuplaanides eriline koht. Pikemat aega elasid Sinds tema lapsed. Vabriku tegevust juhtis Wöhrmann Riias, kuna seal hoidsid teda teised rohked ametid ning tema pike-

maajaline eemalviibimine kubermangulinnast oleks võinud äri ebasoodsalt mõjuda. 1843.aastal, olles puhkuse-reisil Böömimaal, suri 59 aasta vanuses vabriku asutaja ning omanik. Ta on maetud Riiga. Sindi linna tekkimisele eeldused loonud Johann Christoph Wöhrmann oli vaieldamatult oma aja silmapaistvamaid äritegelasi, andekas kaupmees, keda iseloomustas suurepärase turusituatsiooni tunnetamine, oskus konkurentide ja mõnikord kompanjonegi üle kavaldata. Ta oli osav diplomaat ning kuluaaride kasutamise suurmeister.

(Info pärineb ajaloolase Aadu Must'a raamatust: "Sindi linn ja 1.detsembri nimeline vabrik")

J.C.Wöhmanni 225.sünniaasta-päeva puhul avati Sindi Gümnaasiumi f u a j e e s päevakangelase a u k s pidulikult tema büst.

F o t o : Kristiina Sauväli

Sisukama ajalehe nimel

Kristiina Sauväli
toimetaja

Selleks, et "Sindi Sõnumid" saaks olema oodatud ajaleht igas Sindi peres, sisukam ja mitmekesem kui täna, korraldab toimetus koos linnavalitsusega küsitluse, mille tulemustest loodame saada täpsema ettekujutuse sellest, millist lehte Te lugeda soovite. Kõik head mõtted ja ettepanekud kohaliku lehe sisu paremaks muutmiseks

on väga oodatud! Samuti on teretulnud kõik vabatahtlikud kaasautorid, noored ja eakad kirjasaatjad, kes oma mõtteid Sindi elu kohta teistega jagada sooviksid kirjutiste, fotode või joonistuste kaudu. Loodan, et leiate mõned minutid aega, et jagada meiega oma mõtteid! Täna lehest leiate küsitluslehe, mille palume

ära täita ning toimetada see kas toimetuse kirjakasti **Sindi postkontoris**, postkast 5 või Teile sobivasse küsitlus-lehede kogumiskasti.

Küsitluslehtede kogumiskastid asuvad:

Sindi linnavalitsuses, Sindi Konsumis, Sindi Tervisekeskuses nii Sindis kui Paikusel.

Sindi noorteklubi liikmed käisid suvelaagris uusi oskusi omandamas

13.-15.juulil toimus Tootsis noorteorganisatsiooni 4H Pärnu piirkonna laager, milles osalesid ka noortekeskuse 4H klubi Sindila liikmed. 13.juulil läks Luxenburgi ka meie klubi liige Ahti Arumäe, kes tuleb sealt tagasi kahe kuu pärast. Tootsi on huvitav kool, kus peaaegu kõik õpilased on 4H liikmed ja nende huvijuht on ka piirkonna juht. Ilm soosis ettevõtmist ja kõikidel päevadel paistis päike. Laagrit alustati 4H hümniga, millele muusika on kirjutanud Toomas Voll. Seekord osales 23 klubi

Pärnumaalt, lisaks veel Tõrva klubi, kuna Valgamaal oma piirkonda pole. Terve laagri kõige oodatud sündmus on alati töötubades osalemine. Ka seekord oli võimalus valida 18 töötoa vahel. Kahju, et kõikidesse ringidesse ei jõudnud, aga need tarkused, mis omandasime, on juba noortekeskuses linna noortele osaliselt edasi antud. Väga populaarne oli papprõnga peal käepaela punumine ja sellega said kõik hakkama, hoolimata vanusest. Vaja on ainult kolme värvi lõnga ja papprõngast ja muidugi kannatust. Noortekeskuse töötajad õpetavad seda valmistama ja ka materjal

on meie poolt. Pilku köitsid värvilise liivaga täidetud pudelid. No selle tööga saab küll igauks hakkama ja see ei võtnud ka väga palju aega. Ainult ettevalmistustööd võtavad päevakese, sest liiv tuleb eelnevalt guaššvärvidega ära värvida ja kuivatada. Muidugi ei õppinud me keerulisi kujundeid valmistama, nagu tehakse seda Egiptuses, aga ka värvilised vöödid lapikus pudelis on kena kingitus igauhele. Kerge oli ka seebi valmistamine. Igaüks sai ise valida seebi kuju ja lõhna. Viimaseks jõudisime veel ära õppida küünla kaunistamise. Iga 4H liikmele jäi mälestuseks

omatehtud küünal, millist kellelgi teisel pole. Laagrites käimise üks eesmärk on õppida midagi uut ja neid siis noortekeskuse noortele edasi õpetada. Nagu öeldud, käepaela juba õpetame ja edaspidi ka kõiki teisi omandatud tarkusi.

Tore, et suvel on Sindi noortel võimalus osaleda erinevates laagrites ja selliselt end arendada mitmekülgsseteks ja huvitavateks inimesteks. Kena ja aktiivset suve noortekeskuse poolt!

Helle Vent
Sindila juhendaja

Tegusaid noori oodatakse osalema integratsioonialases projektis

MTÜ Tugikeskus Arktur **kutsab aktiivseid huvitatuid vähemalt 18-aastaseid inimesi** osalema integratsioonialases projektis «Üheskoos parema tuleviku nimel», mis sai toetuse Integratsiooni Sihtasutuse poolt «Teeme koos» projektikonkursi raames.

Projekti põhieesmärgiks on erineva kodakondsusega ja määratlemata kodakondsusega isikutel vastastikuse tolerantsuse ja kodanikuaktiivsuse suurendamine ning uute koostöövormide ja sidemete loomine kodanikuühiskonna arendamisel. Projekt koosneb kahest etapist, mille esimene osa virtuaalne aruteluforum toimub 13.07 - 06.09. 2009.

Projekti teine osa toimub väljasõiduna 25.09 - 27.09.2009 puhkekeskuses.

Virtuaalses ja reaalses keskkonnas saavad eri rahvustest ja kodakondsusega, maailmavaadete ja seisukohtadega inimesed proovida oma võimeid ja jõudu meeskonna tegevuses, püüavad kanda vastutust õiglase riigi ja ühiskonna loomise asjus. Projekti diskussioonid ja arutelud aitavad osavõtjatel enda isiklikud positsioonid selgemaks teha ning julgustavad noori kaasa rääkima kodanikukultuuri teemadel ühiskonnas.

Projektis osalemiseks mine lehele www.paremtulevik.ee. **Projektis osalemine on tasuta!**

LUGEJAKÜSITLUS

1. **Kui regulaarne lehelugeja Sa oled?**

(tõmba õigele vastusele joon alla)
Loen Sindi Sõnumeid:
-võimalusel iga kord kui ilmub
-loen vahetevahel
-loen haruharva või üldse mitte

2. **Loen lehte :**

- paberandjal
- internetis

3. **Millised teisi ajakirjandusväljaandeid loed? Nimeta mõni**

4. **Mis meeldib Sindi lehes kõige enam?**

5. **Millest sa kohaliku ajalehe lugemisel kõige enam puudust tunned? Millist infot või materjali peaks kuus korra ilmuv leht lisaks senisele veel avaldama?**

6. **Kas Sindi Sõnumid vajab sisulisi või vormilisi muutusi?**

Jah, vajab. Milliseid konkreetselt?

Ei vaja, sest

7. **Hinnang lehele üldiselt: nõrk/ rahuldav/hea/väga hea**

Minu soovid, ettepanekud Sindi Sõnumid toimetusele:.....

Vastaja nimi

Vanus

Telefon

Kanaliseerimise- ja veetorustike ehitus, septikute-kogumismahutite müük ja paigaldus. Teeme Teile maamajja korraliku joogivee ja reoveesüsteemi. Tõid teostame üle Eesti. www.jyritoru.ee email: jyritoru@jyritoru.ee Tel: 58145117 5151985

Õnnitleme juulikuu eakaid sünnipäevalapsi!

Viktoras Grigalovskis	94
Olga Viidemaa	91
Salme Lepberg	90
Marta Künnapas	90
Maria Nikešina	87
Olga Tarasova	86
Veera Kretško	86
Leida Kiviselg	85
Laine Väljamets	85
Lia Viires	85
Arkadi Grigorjev	83
Linda Meier	83
Evi Mitto	82
Laine Jürimäe	82
Vaike Vahenurm	82
Elsa Raud	82
Marie Tolmik	82
Udo Kosk	81
Ellen Ruubel	81
Marie Lõsov	81
Aili Hansberg	75
Otto Lõobas	75
Silvia Kulakova	75
Lilia Raab	75
Ljubov Molodost	70
Valentina Ljaš	70
Nikolai Semjonov	70
Anatoli Petruhhin	70

Sindi turu katusealuses igal pühapäeval TÄIKA.

Kaubelda võib kõigega mida endal enam tarvis ei lähe: lauanõud, riided, kodumasinad, maalid, vaasid, nipsasjad jne.
Kõik on oodatud!

Kiire internetiühendus (kiirus kuni 20 Mbit/s) Sindi linnas :

korrusmajades kuumaks 125.- kr / kaablivedu max 125.- kr
eramajades kuumaks 150.- kr / kaablivedu max 500.- kr

Sünnid Palju õnne!

Eleriin Krossstein 5.07.2009
Tristjan Hansalu 19.07.2009

Mälestame lahkunuid:

Pauline Udikas 18.06.2009
Elfi Rull 2.07.2009
Rein Kalda 3.07.2009
Vladimir Fetšin 7.07.2009
Helvi Reimets 14.07.2009
Jüri Miil 20.07.2009

Ajaleht Sindi Sõnumid
Väljaandja Sindi Linnavalitsus
Toimetaja Kristiina Sauväli
sindis@hot.ee
Sindi Postkontor, pk.5
Trükkinud Pajo Trükikoda
Hind 2 krooni